

Nr 581.

Av herr **Agerberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 97, angående anslag till Jordbrukarungdomens förbund för budgetåret 1954/55 m. m.*

I proposition nr 97 föreslår departementschefen att den statsunderstödda ungdomsverksamheten på jordbrukets och skogsbrukets område skall från och med den 1 juli 1954 inom varje hushållningssällskaps område omhänderas av en lokal klubb nämnd med minst fem högst nio representanter för hushållningssällskapet, skogsvårdsstyrelsen och inom området verk samma ungdomsorganisationer. Den centrala ledningen av verksamheten skall enligt propositionen handas av lantbruksstyrelsen och skogsstyrelsen jämte en central rådgivande nämnd.

Den verksamhet som det här är fråga om startades 1918 av det då nybildade Jordbrukarungdomens förbund (JUF), som hittills haft huvudmannaskapet för densamma. Medel har ställts till förfogande av staten och enskilda. Att man kunnat erhålla enskilda bidrag i den utsträckning som varit fallet torde till stor del ha möjliggjorts därigenom att JUF varit en fristående och opolitisk organisation. Emellertid synes JUF icke överallt i landet ha den utbredning som är nödvändig för att verksamheten skall få önskvärd omfattning och tillräckligt lokalt ekonomiskt stöd. En viss omorganisation av verksamhetens administration torde därför böra genomföras, varvid man bör eftersträva att behålla så mycket som möjligt av frihet och neutralitet gentemot de politiska organisationerna och staten, samtidigt som man ger organisationen mera stadga genom en större enhetlighet och en fastare lokal anknytning. Detta bör kunna vinnas genom att JUF alltjämt gives ett starkt inflytande såväl i den centrala som i den lokala ledningen av klubbverksamheten. Därjämte bör även hushållningssällskapens och skogsvårdsstyrelsernas stöd i större utsträckning kunna påräknas genom att dessa gives ett visst fastare organiserat inflytande på verksamhetens ledning.

Det förslag angående den statsunderstödda klubbverksamhetens administration och finansiering, som efter överläggningar inför chefen för lantbruksstyrelsen uppgjorts av representanter för styrelsen för Hushållningssällskapens förbund och Jordbrukarungdomens förbund och som av den sistnämnda organisationen godkänts vid ett förbundsmöte den 25 juli 1953, synes härvidlag utgöra en godtagbar lösning. Förslaget, som sammanställts i en promemoria, vilken redovisas i propositionen, innebär att det inom

varje hushållningssällskapsområde skall finnas en särskild klubb nämnd, bestående av fem ledamöter. Av dessa skulle två utses av sällskapet förvaltningsutskott, två av Jordbrukarungdomens förbunds distriktsstyrelse och en av skogsvårdsstyrelsen.

Det skall enligt förslaget åligga klubb nämnd att vara lokal huvudman för klubbverksamheten, handha verksamhetens ekonomi, anställa erforderlig personal samt i övrigt svara för frågor sammanhängande med verksamhetens lokala bedrivande. De har förutsatts att de inom Jordbrukarungdomens förbunds klubbverksamhet verksamma befattningshavarna anställas hos klubb nämnderna, vilket också skulle gälla för motsvarande befattningshavare hos hushållningssällskapen. Då befattningshavare av sistnämnda slag redan tidigare hos sällskap innehade tjänst, som var förenad med pensionsrätt, kunde personalfrågan lösas på så sätt, att han av sällskapet ställdes till nämndens förfogande. Genom dessa anordningar skulle anställningsformen bli mera enhetlig och jämväl tryggare för befattningshavarna.

Räkenskaperna och förvaltningen synes böra granskas av två revisorer, av vilka en utses av JUF:s distriktsstyrelse och en av hushållningssällskapets förvaltningsutskott. Dessa organ skall även ha att pröva frågan om ansvarsfrihet för nämnden.

Som centralt samarbetsorgan för klubbverksamheten bör fungera en central klubb nämnd, bestående av fem ledamöter, varav två utses av JUF:s styrelse, två av Hushållningssällskapens förbund och en av Skogsvårdsstyrelsernas förbund. Huvudmannaskapet för verksamheten bör följaktligen åvila denna nämnd.

En omorganisation i den här angivna riktningen synes vara till fördel för såväl den fria, praktiska och teoretiska jordbruksundervisningen, vilken bedrivs i form av klubbverksamhet, som för organisationens stabilisering och utbyggnad.

Även fördelningen av de statsmedel, som ställs till verksamhetens disposition, synes böra ske på det sätt, som föreslagits i förenämnda promemoria. För första halvåret 1954, då verksamheten måste bedrivas i nuvarande form, bör hälften av det statsbidrag, som ställes till verksamhetens förfogande för budgetåret 1954/55 och som avser kalenderåret 1954, ställas till JUF:s förfogande. För andra halvåret bör statsbidraget enligt vad ovan föreslagits fördelas med 28 procent till JUF för dess centrala verksamhet och med 72 procent till den lokala verksamheten.

Med stöd av vad ovan framhållits hemställes,

att riksdagen i anledning av proposition nr 97 måtte besluta att

1) godkänna de förslag rörande organisationen av den statsunderstödda klubbverksamheten på jordbrukets och skogsbrukets område m. m. som angivits i motionen;

2) å riksstaten för budgetåret 1954/55 under nionde huvudtiteln anvisa

- a) till bidrag till Jordbrukarungdomens förbund ett anslag av 198 400 kronor,
- b) till bidrag till lokal klubb- och ungdomsverksamhet på jordbrukets och skogsbrukets område ett anslag av 111 600 kronor.

Stockholm den 17 mars 1954.

Nils Agerberg

Einar Hægglom

Eric Nilsson
i Svalöv.

Karin Wetterström

Gust. Nilsson
i Göingegården.

Ernst V. Staxäng